

DEPARTEMENT CULTUUR, JEUGD & MEDIA

Arenbergstraat 9
1000 BRUSSEL
www.vlaanderen.be/cjm

MOTIVATIETEKST ULTIMA IMMATERIEEL CULTUREEL ERFGOED 2020 – DE FANFARECULTUUR (VLAMO)

Vlaanderen heeft een rijk fanfareleven, met meer dan 300 fanfares. Kenmerkend voor de fanfarecultuur is het verenigingsleven, het samen musiceren en plezier maken. In 2020 werd de Fanfarecultuur toegevoegd aan de Inventaris Vlaanderen van het Immaterieel Cultureel Erfgoed. Samen met de vele verenigingen en de duizenden beoefenaars timmert **Vlamo** aan de weg om dit erfgoed te borgen voor de toekomst.

Fanfares zijn iets typisch van bij ons. Door zijn bezetting onderscheidt de fanfare zich van andere (blaas)orkesten. De orkestvorm met koperblazers, saxofoons en slagwerk, ontstond in onze contreien en is tot op vandaag een unieke orkestvorm, die vooral beoefend wordt in de Lage Landen, in tegenstelling tot bv harmonieorkesten en brassbands, die je over hele wereld vindt.

De fanfare heeft een laagdrempelig, cultuur-participatief en sociaal karakter. Naast de repetities, concerten en optredens, maken de bijkomende activiteiten die fanfares organiseren (zoals bv. geldinzamelingen, eetfestijnen, jeugdwerking en concertreizen) integraal deel uit van de fanfarecultuur. Muzikanten voelen zich gewaardeerd in hun fanfare en delen een groepsgevoel. Jong en oud, van beginners tot beroepsmuzikanten, hebben er hun plaats en maken samen muziek. Het is ook een instrument tot sociale inclusie, over beroep en afkomst heen, waarbij pakweg de notaris samenspeelt met de lokale ambtenaar, of de fabrieksarbeider. In een geglobaliseerde samenleving draagt het ook bij aan de lokale samenhang, zeker in meer landelijke gebieden. De fanfarecultuur heeft dan ook een groot maatschappelijk belang.

De fanfarecultuur is ook dynamisch, dat toont ze voluit in deze Corona-crisis: hoewel hard getroffen als 'superspreaders' van het virus, tonen vele muzikanten en groepen zich erg weerbaar, door allerlei ludieke alternatieven met musiceren vanuit het eigen 'kot' en leuke montages hiervan op sociale media. Fanfares zetten ook in op vernieuwing en innovatie. Sterk opgeleide muzikanten en dirigenten zorgen de laatste jaren voor meer kwaliteit, componisten voor nieuw en uitdagend fanfarerepertoire.

Nieuwe dynamische en inspirerende initiatieven, tonen aan dat interculturaliteit en diversiteit troeven zijn, die deze muzikvorm nog verder kunnen doen groeien en bloeien, en nieuwe publieken kunnen aanspreken. Denken we bv aan fanfares, zij het in vast verband of eerder projectmatig, die in onze grotere steden, voor vernieuwing en dynamiek zorgen.

In het diverse Vlaanderen liggen voor de toekomst ongetwijfeld nog mooie kansen om die vernieuwing voluit op te zoeken, iets waar de fanfarecultuur, en de vele betrokken groepen en beoefenaars, warm toe worden uitgenodigd.

QUOTE MINISTER JAMBON

“Vlaanderen heeft een rijk fanfareleven. De fanfarecultuur is hard getroffen door de Corona-crisis, maar toont zich erg weerbaar; de passie om te blijven muziek maken, vanuit het eigen ‘kot’, met spitse acties via sociale media, is hartverwarmend.

In het diverse Vlaanderen liggen ook mooie kansen om vernieuwing en diversiteit op te zoeken: fanfare-initiatieven in onze grotere steden tonen aan dat interculturaliteit veel nieuwe dynamiek brengt, een warm pleidooi dus aan de fanfarecultuur om die vernieuwing voluit op te zoeken.”